

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De pollutione nocturna

Gerson, Jean

[Esslingen], 1475

Proposicio sexta

[urn:nbn:de:bsz:31-140564](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-140564)

sz culpam tuc vigilia . nō sompnus habet quāqz &
crapula & dlectacio voluptuosa letali crimine sepe
carent & possunt ante sompnū dilui penitendo.

Proposicio sexta

Ollucio corporalis ī sompno stingere pē
nō solum sine pccō mortali pcedente imo
& exmēto. pēz ex dēmi acōe famosa greg
Et alios tam theologos qz naturales . euenit em
nō nūqz hec imundicia exmfirmitate aut debilitate
naēe exonerare se uolentis . aut retinere nō valē
tis Nam est p̄eterea aliquis fluxus fere talis in
uiris aliquibus . qualem femine paciūē imēstruis et
fit cū nulla uel remissa uoluptate edam uigilando
fit insup aliquādo fluxus aliquis tanta lubricitas
te & facilitate in quibzdam uiris & feminis qd solo
affatu uel alloquio aut leui cogitacione prouocāē
Quis ergo dixēit apud iuutos aut remētēs aut
nullomō s̄enciētes ab inicio usqz in finē pēz mor
tale omitti Nō em̄ ē omniū uia s̄plexiōis armo
nia . qsdā uide^o naso leuissima ā nlla occōne defluē
languinez . Alios cū uolencia m̄ta illud non pati
scim^o . Cognoui hominē sexagenariū secularem et
valde crapulosum fuisse qui nūqz se pollucū dormi
endo testabatur in alijs mirabaē Aliū uidi religi
osum & sobriū q p̄ decēniū & amplius fē q̄tadiana
hac passiōe uexabāē . Quidā uix sōpmāt dormiēs
et . alios sōpia iugitē exagitāt . sz obmitta^o h & filia

Quorū dēminacō medicos pl⁹ aspiciť sibi & rime-
dia. Quāq; in gress⁹ fuerit vn⁹ ex medicis et fa-
mosissim⁹ se p̄dē ad medēdū t̄li nocturno fluxu i
alijs studuisse diligēē s; frustra laborasse. Nos atē
moralia seu theologica loq̄ntes. d̄claremus q̄ pacto
posset ex merito p̄cedere nocturna pollucōe. Primo
quidem ex arca ḡtinēcia in pane & aq̄. h̄ eues-
nire p̄spiciū fecit exp̄iencia. Ampli⁹ h̄ viciū car-
nis p̄dicādo si q̄s d̄testatē. Nonne sup̄ illo cogitare
possz. aut sibi ḡfessōes audiendo. possz utiq; & cū
merito magno nichilo⁹ occurrere. Videbit i s̄opno
n̄ nūq; p̄cogitata ipudiciāz simulacra. & ip̄z ex
illis sic ex alijs d̄pollucōe scitari q̄s negauit. Adde-
sc̄ti patres q̄z fuit oclus mentis ters⁹ & apt⁹. ad
fallaces insidias d̄monis i tuēdas. Non nūq; has
sordes fieri illusionē sua. uel ad terzēdum & inquir-
etandum timorose consciencie puritatem. uel p̄boni-
opis uel celebracionis impedimento. uel ut vigilā-
ti placeat q̄ in s̄ompno pertulit. uel ut ad sciēciāz
periculosū. & in discretā uite rigore. suadeat. & ad
n̄. famā prouocet. uel ut deo p̄picio et p̄mittente de-
uotam mentem sic exerceat ut ex tali feditate stu-
mulatū ih̄uilitate custodiat. h̄ d̄ctā i loco d̄m̄i. Eze-
gorij sancti memoranda sunt. Primū est q̄ sepe t̄les
polluciones animus nesciens pertulisse. magis do-
lendū est quam fecisse secundum quod bonarum
mencium est ibi culpā agnoscere ubi culpa non sit

Sic tamen agnoscat culpa ut nō indiscrete im-
pediatur opacio iusta nec corporis debita sustēta-
cio deserat. Ne p̄terea aliquis p̄sciencias fabricet
ut nutriat erzoneas ne cadat in scillam cupiens ui-
tare caripdim. Pacieē ergo aliquis fortassis hesi-
taciones varias dū ad dormiendum v̄l p̄medendū
accesserit. Dicetq; pollueris si hoc et hoc non ob-
miseris si nō p̄caueris. Contempnat talia necesse
est. qui discrimen mai⁹ ī mure circūspiciat si non
parem cū alijs viuendi formā prudenter in sequē
Scrupulosus ergo contra scrupulos agendum ē
⁊ fixo operis pede tractandū. Hac arte prudenter
v̄sus est ille. qui turbato cuiusdam iugiter repetitōe
horarum suarum si non assidue et adualiter atten-
deret ad eas. inuinxit penitenciam hanc ad temp⁹
ne quomōl; horas semel dictas iteraret. Nec enim
requiritur actualis semper attentō. sufficit habitu-
alis seu virtualis non in terupta scienter ⁊ a pro-
posito per deliberatam attentionem circa aliqd pe-
nitus in compatibile. Quille surgūt apud aliquos
tales scrupuli more canum. oblatrantes ⁊ lacerare
nimātes ipsos ambulātes p̄ viam mādatorū dei q̄s
tñ euicē ⁊ p̄pescē meli⁹ q̄z p̄ p̄temptū neqm⁹. Tm̄
mō sit p̄tēpt⁹ ille timorat⁹ ⁊ regularitē nō absq; p̄-
uio alterius p̄fercim superioris cōsilio. Alioquin
timor in moderatus facit casum aut precipitat in
consulta p̄sumpcio ⁊c.